

1.05 Poljudni članek

UDK 929.5Pirnat

Prejeto: 3. 6. 2009

Peter Pirnatakademski glasbenik, Zgornji Tuštanj 1, SI-1251 Moravče
e-pošta: pirnat.peter@gmail.com

Rodbina Pirnat na gradu Tuštanj

IZVLEČEK

Zgodovina rodbine Pirnat na gradu Tuštanj se prične pisati z letom 1854, ko se grajski vrtnar Luka Pirnat doma iz Krtine, poroči z Maksimilijano Scaria, zadnjo potomko rodbine Scaria. Maksimilijana, ki je bila 15 let starejša od Luka, po devetnajstih letih zakona umre brez otrok. Edini dedič tako postane njen mož Luka Pirnat, ki se leta 1873 znova poroči z Ano Resnik in s svojimi potomci nadaljuje rodbino do današnjih dni. Grad je od leta 1990 v lasti Petra in Ane Pirnat. Rodbina Pirnat je v svoji 150-letni dobi gospodarjenja na gradu uspela grad ohraniti do današnjih dni, ko se s temeljito prenovo vanj zopet vrača življenje.

KLJUČNE BESEDE

grad Tuštanj, družina Pirnat, Peter Pirnat, genealogija

ABSTRACT

THE PIRNAT FAMILY AT THE TUŠTANJ CASTLE

The history of the Pirnat family at the Tuštanj castle begins with the year 1854 when the castle gardener Luka Pirnat from Krtina marries Maksimilijana Scaria, the last descendant of the Scaria family. Maksimilijana who was fifteen years older than Luka, dies childless after nineteen years of marriage. The only inheritor thus becomes her husband Luka Pirnat who in 1873 marries Ana Resnik, and continues the family with his descendants up to the present day. The castle is since the year 1990 in the property of Peter and Ana Pirnat. The Pirnat family have in their 150 years history of managing the castle succeeded in preserving the castle up to the present time and by a thorough renovation bring back life into it.

KEY WORDS

Tuštanj castle, family Pirnat, Peter Pirnat, genealogy

V več kot 500-letni zgodovini gradu Tuštanj ima gotovo posebno mesto rodbina Pirnat. Rodbina je grad pripeljala v slovenske roke, uspela z gradom preživeti obe vojni in ga ohranila v prvotni obliki in z originalnim inventarjem do današnjih dni. Pirnatova rodbina grad v zadnjem času uspešno prenavlja in mu daje novo vsebino in novo življenje za naslednja stoletja.

Korenine rodbine Pirnat segajo v Krtino

Korenine tega rodu segajo v Krtino pri Dobu, h Kebrovi domačiji, kjer je bil doma Luka Pirnat, grajski vrtnar in mož tuštanjske graščakinje Maksimilijane Scaria.

Luka Pirnat (1825–1898)

Luka Pirnat se je rodil leta 1825, staršema Juriju in Anici, rojeni Zarnik. Imela sta 6 otrok. Luka je bil rojen kot predzadnji otrok. Bil je postaven mladenič. Najprej je od doma odšel na grad Krumperk, kjer se je učil "umetniškega" vrtnarjenja. Ob obiskih, ki so si jih krumperški gospodje izmenjevali s tuštanjskimi graščaki, je Luka Pirnat zbudil pozornost tuštanjske gospodične Maksimilijane Scaria. Maksimilijana, ki je bila 15 let starejša od Luka, se je vanj zaljubila. Luka je moral oditi na služenje v cesarsko vojsko, a Maksimilijana ni mogla pregnati misli nanj kljub številnim snubcem iz

Ljubljane, zato je nagovorila Lukovega strica, da za kratek čas izroči posest nečaku Luku in ga s tem reši nadaljnega služenja vojske. Luka po prihodu iz vojaščine kmetijo vrne stricu. Maksimilijanina ljubezen do Luka ne pojenja, kar je razvidno iz pisem, ki so ohranjena in pred kratkim najdena. Prvo pismo datira v leto 1847, naslednja pa vse do leta 1854, ko sta se končno poročila. V prvih pismih ni zaznati Lukovega navdušenja nad Maksimilijano. V letu 1849 sta se nekoliko zblížala, zato je Maksimilijana že mislila na poroko, a do nje ni prišlo. Maksimilijana in Luka sta se poročila šele leta 1854, kar je pomenilo, Takrat pa je bilo za Maksimilijano že prepozno, da bi dobila skupne potomce. Grad in posestvo sta bila v tistem času v slabem stanju, saj naj bi bil Maksimilijanin oče velik kvartopirec. Ob poroki je bila v hlevu le še ena krava, a tudi ta je bila že zasežena.

Z Lukovim prihodom grad doživi gospodarsko prenavo

Z Lukovim prihodom na grad so se stvari začele obračati na bolje. Luka je začel od okoliških kmetov odkupovati pepel in z njim posipati oz. gnojiti travnike, da je imel dovolj krme za živino. Ob gradu je postavil čebelnjak, kmalu pa se je odločil za zidavo novega hleva. Star hlev je stal na mestu, kjer sedaj stoji nova stanovanjska hiša družine Janeza in Pavle Pirnat. Za gradnjo hleva je podrl del grajskega

Luka Pirnat in njegova druga žena Ana Marjana Resnik ter njuni najstarejši štiri otroci (od leve): Matilda, Anton, Helena, Maks, ok. 1881 (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

obzidja in sezidal mogočen in sodoben hlev z oboki. Leta 1873 je Maksimilijana umrla. Luka je bil edini dedič. Že naslednje leto se je poročil z Ano Marjano Resnik, doma iz Gabrja nad Blagovico. Hkrati je bila posvojenka svoje tete na sosednji kmetiji pri Plet. Ana Marjana je bila rojena leta 1843. Imela je več bratov in sester. Bila je brhko dekle. Ta zakon je bil bolj rodoviten, saj se je Luku in Ani Marjani rodilo 7 otrok: Maks, Helena, Anton, Matilda, Valentin, Rozalija in Janko.

Z umnim gospodarjenjem je Luka postal ugleden gospod

Leta 1866 je Luka postal prvi župan občine Moravče. Tudi v tej funkciji se je izkazal kot podjeten mož. Iz ohranjenih pisem je razvidno, s čim vse se je moral ukvarjati. Pospeševal je izgradnjo novih cest in mostov, skrbel je za šolstvo, protipožarno varnost, velikokrat je bil razsodnik pri sporih med mejaši.

Kmetija in grad sta lepo napredovala, posest in grajski vrt sta uspevala v najlepši podobi in pridelku. Na gradu je imelo vedno delo po nekaj hlapcev in dekel. Večkrat so na kmetiji pomagali tudi okolški vaščani, ki jim je za plačilo dal v najem nekaj zemlje, na kateri so pridelovali pridelke za lastno preživetje. Na grad je v tistih časih prišla služiti tudi Marjana Mraz, ki je na gradu ostala vse do smrti leta 1943 (zanimivost o njej je objavljena v članku Borisa Golca).

Luka je bil gosposki človek, ljudje so ga slavljali z blagorodni gospod. Za delo na kmetiji ni poprijel, rad pa je zahajal v grajski gozd in kot lovec upravljal s svojim revirjem.

Luka je organiziral praznovanje ob 400-letnici gradu

V letu 1890 je Luka organiziral veliko praznovanje 400-letnice gradu. Letnico je odkril njegov sin Maks, ki je bil v tistem času študent slavistike. Maks je bil leta 1889 doma na počitnicah, ko je nekega poletnega popoldneva ležal v travi poleg gradu in ugledal na portalu nad vrati letnico 1490. O praznovanju 400-letnice gradu so pisali slovenski časopisi. Na starost je Luka rad posedal ob čebelnjaku in opazoval svojo posest. Otroci so odhajali v šole. Bil je pozoren oče, saj si je z otroki dopisoval in jim pošiljal denar za priboljšek. Nekaj teh pisem se je ohranilo. Moči so mu pešale in leta 1898, ko mu je bilo 73 let, je umrl. Lastništvo gradu je prevzela njegova žena Ana Marjana, ki je bila lastnica do leta 1905. V tem letu je grad izročila svojemu sinu Antonu, kljub temu je ostala na gradu vse do svoje smrti leta 1914.

Pomen Lukovih otrok za razvoj rodbine in ugleda v slovenskem družbenem življenju

V zakonu med Lukom in Ano Marjano je bilo rojenih 7 otrok.

Luka Pirnat (tretji z leve s klobukom) z družino ter hlapci in deklami pred vhodom v tuštanjski grad, ok. 1890 (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

Maks Pirnat (1875–1933)

Prvorojeni sin Maks je bil rojen leta 1875. Maks je kazal veliko nadarjenost za učenje, zato so ga poslali v šolo. Najprej se je šolal v Ljubljani, nato pa je študij slavistike nadaljeval v Gradcu in na Dunaju. Po končanem študiju se je poročil z Ano Lapajne. V zakonu so se jima rodili 4 otroci: Nikolaj, Meta, Manica in Blaž. Maks je umrl leta 1933. Maks Pirnat je med drugim strokovnim in publicističnim pisanjem priobčil tudi spominsko črtico Prešeren v Moravčah, ki jo je napisal po pripovedovanju starega Martinka iz Moravč in je bila objavljena v Ljubljanskem zvonu.

Helena Pirnat, poročena Stele (1877–1948)

Drugi otrok je bila Helena, rojena leta 1877. Tudi ona je po moravški šoli odšla v šolo v Ljubljano. Ni znano, katero šolo je obiskovala. Leta 1900 se je poročila z Jankom Steletom iz Zaloga pri Ljubljani. Mož je bil napreden kmet – kmet z veliko maturo, kot so jih takrat imenovali. Domačija je stala ob sotočju Ljubljanice in Save, ob potoku Bubnovka. Na domačiji, kamor se je prisožila Helena, je bila voda večer problem, saj so vsako leto večkrat doživeli poplavo. Zato so imeli pod v hiši in hlevu dvignjen za pol metra. Mož Janko se je ukvarjal s sadjarstvom. S Češke je vozil sadike in jih sadil, vzgajal ter preprodajal. Na domačiji sta obratovala mlin in žaga. Helena pa je imela v Zalogu trgovino s "špecerijo" in ostalimi hišnimi potrebščinami. Bila je zelo natančna gospodinja in prodajalka. Lahko bi rekli, da je bila v kraju prepoznavna osebnost. V zakonu sta imela 6 otrok. Najstarejši je bil sin Herman (1902), ki se je izučil za ključavničarja. Sledil mu je sin Janko (1905), po poklicu je bil železničar. Tretji otrok je bil Andrej (1909). Andrej se je priženil v Štepanjo vas, kjer je kmetoval in veliko "fural" (prevažal tovor) s konji. Sin Franc se je ukvarjal s politiko. Hči Ana se je poročila z bogatim gospodom Hiršegerjem, a je že v mladih letih, stara komaj 36 let, umrla za rakom. Najmlajši je bil sin Matija, ki je po smrti staršev prevzel kmetijo. Janko Stele je umrl leta 1936, njegova žena Helena pa leta 1948. Helena, tretjerojeni otrok Luka in Ane Marjane Pirnat, je od vseh njunih otrok dočaka najvišjo starost, in sicer 71 let.

Matilda Pirnat, poročena Zabret (1880–1941)

Leta 1880 se je rodila hči Matilda. Kot mlado dekle se je leta 1903, poročila z Blažem Zabretom v Britof pri Kranju.

Zabretovi so bili podjetna družina. Predniki so imeli mlin, v njem so upravljali tudi manjšo stiskalnico za laneno seme, iz katerega so pridobivali

laneno olje in firnež. Poznani so bili po žagi in valjalnici za kmečko sukno in koce. Blaž je bil izjemno napreden in bister. Leta 1902 je podedoval mlin in tovarno. Z zamislimi, kako bi tovarno še razširil in posodobil, je že po dveh letih postavil za domače potrebe majhno elektrarno, tako da je namesto vodnega kolesa postavil turbino. Z nakupom novih andersenovih strojev za oljarno, ki jih je kupil v Bruslju, je lahko zadovoljil naraščajoče potrebe po lanenem olju in firnežu. Že pred prvo svetovno vojno je kupil tovarni avto in postal prvi ponosni lastnik avtomobila na Kranjskem.

Ko je prišla prva svetovna vojna, se je najprej ustavila dobava surovin, ki jih je kupoval v tujini. Njegovi delavci so morali oditi na fronto. Uspešnega tovarnarja Blaža je to tako prizadelo, da ga je zadela kap. V 20 letih gospodarjenja je svoje delavnice posodobil, mnogo pretrpel in komaj 49-leten umrl v letu 1922.

Žena Matilda je v začetku, ko se je poročila, imela veliko domotožje. Večkrat si je dopisovala z grajsko deklo Marjano in drugimi prijateljicami iz Tuštanja. Nekaj pisem iz tega dopisovanja je ohranjenih. Z leti pa so prihajale druge skrbi. Leta 1905 se je rodil najstarejši sin Jožko. Jožko je po prezgodnji smrti svojega očeta še mladoleten nasledil tovarno in jo vodil vse do druge svetovne vojne. Po vojni so tovarno nacionalizirali. Poročil se je z Milko Vider. Umrl je leta 1992.

Leta 1906 se je rodil Nikolaj, ki je ob rojstvu umrl.

Za njim je leta 1908 prišel na svet Alojz. Poročil se je z Matildo Valjevec. Leta 1941 se je smrtno ponesrečil pri delu v gozdu. Frančiška (1910–1994) je bila poročena z Jankom Žumrom. Matilda (1911–2001) se je poročila z Jožetom Kuraltom. Hči Cecilija (1912–1990) je bila poročena z Brunom Parmo in je bila mati šahovskega velemejstra Bruna Parme. Štefan (1913–2000) je bil poročen z Ivanko Štebe. Helena (1915–1952) se je poročila z Antonom Valenčakom. Zadnja dva otroka od desetih rojenih sta bila Ignac in Terezija, ki pa sta umrla že ob rojstvu.

Matilda je skrbela za družino, saj je imel mož druge obveznosti. Ker pa je kmalu postala vdova, so se skrbi za številno družino še povečale. Otroci so bili še mladoletni, pri hiši je bila še stara mati, ki je "ta mlado" še rada kaj "pokomandirala". Vse te skrbi so jo močno izčrpavale. Po letu 1932 je zbolela in nekaj časa bivala v domu počitka v Mengšu. Umrla je leta 1941 na svojem domu.

Valentin Pirnat (1883–1883)

Leta 1883 je bil rojen sin Valentin, ki pa je še v istem letu umrl.

Družina Luke Pirnata. Zgoraj stojijo od leve Anton, oče Luka, Maks in Janko, spodaj sedijo Helena, mama Ana Marjana, Matilda in Rozalija, ok. 1905. Slika je fotomontaža, saj je bil oče Luka takrat že pokojni (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

Rozalija Pirnat, poročena Rovšek (1884–1918)

Rozalija Pirnat se je zelo mlada poročila s Francem Rovškom iz Jevnice. Na domačiji so imeli gostilno. Rozalija je bila slabega zdravja, a kljub temu se je trudila z obilico dela, ki ga je imela v gostilni. V zakonu se ji je rodil sin Franc. Rozalija ni uživala spoštovanja niti pri svojem možu. Leta 1918 je, stara komaj 34 let, umrla. Mož Franc se je znova poročil. Sin Franc pa je, ko je odrasel, odšel v Ameriko.

Janko Pirnat (1888–1945)

Janko je najmlajši od Lukovih otrok. Ko mu je umrl oče Luka, je bil star komaj deset let. Vzgoja in skrb za najmlajšega otroka je naložena na ramena matere Ane Marjane, medtem ko je za skrbnika mladoletnemu sinu določen sosed Rjavšk. Janko je bil nemirnega duha, vleklo ga je v svet. Ko je odrasel, je odšel v Trst. V Ljubljani je imel svojo izbranko, a jo je zapustil in leta 1913 odšel v Ameriko. Upal je, da si bo tam lažje služil kruh. Ko je pripotoval v Ameriko, je materi poslal pismo. Mati mu ni odpisala, saj je kmalu po prejemu pisma umrla. Nekaj let je še pošiljal pisma, ki pa so bila z leti vse redkejša. Umrl je v Ameriki, najverjetneje leta 1945.

Tretjerojeni Lukov sin Anton zagospodari na gradu Tuštanj

Anton Pirnat (1879–1925)

Anton je bil bistrega uma. Po šoli, ki jo je končal v Moravčah, se je izučil za kovača. V tistih časih je bil kovaški poklic cenjen. Kot sin graščaka in svobodnega kmeta je bil prost služenja vojaščine, a se je, nadebuden mladenič, prostovoljno javil. Kmalu je okusil, da je vojaška suknja težka, zato bi jo rad predčasno slekel, a to ni bilo mogoče. Zaradi Antoneve lahkomišelnosti je bila nejevoljna tudi mati Ana, saj po smrti moža Luka ni bilo nobenega domačega moškega pri hiši. Ta nejevolja je razvidna iz pisma, ki ga je sestra Helena pisala bratu Maksu, ki je bil tedaj tudi zdoma, na študiju. Po odsluženem vojaškem roku se je Anton leta 1905 poročil s Frančiško Ovca (1884–1960), Bizelovo Frančiško iz Blagovice. Ostarela mati Ana Marjana je grad in posest prepustila sinu Antonu. Grad je z mladim gospodarjem dobil nov zagon. Hlev, ki je bil zgrajen pred desetletji, je bil znova napolnjen z živino. Mleko, ki so ga namolzli, je mladi gospodar Anton začel oddajati v zbiralnico v Moravče. Vsak dan so otroci spotoma, ko so šli v šolo, odnesli tudi mleko v zbiralnico. Na grajsko kmetijo sta vedno spadala vsaj dva para konj. Pri delu so mu pomagali hlapci in dekle, med katerimi je bila še posebej zvesta Marjana Mraz, tržaški otrok, ki je prišla na grad služiti še za časa Luke Pirnata.

Anton Pirnat pri vojakih (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

Kmalu po poroki so se rojevali otroci. Miha, Jože, Izidor, Lojze, Barbara, Helena, Franc, Ljudmila, Anica in Dominik so odrasli, medtem ko so Frančiška (1905), Filip (1911) in Peregrin (1912) umrli kot otroci. Anton je rad poprijel tudi za kovaško delo. V prostem času pa je bil njegov udarec na nakovalo znak za vaščane, naj pridejo na klepet. V letu 1910 je Anton kupil sosednji grad Zalog in vso pripadajočo posest. Ob tem nakupu se je precej zadolžil, ker je računal na pomoč svojega tasta iz Blagovice, a te ni dobil. Na veliko prigovarjanje Pavla Bregarja je temu je grad leta 1912 prodal. Zadržal je le nekaj zemlje, ostalo posest pa je prodal okoliškim kmetom. Denar je naložil otrokom na hranilne knjižice. Ob menjavi valute naloženi denar ni imel vrednosti in tako je izgubil grad Zalog in denar. Anton je po svojih zmožnostih skrbel tudi za obnovo gradu Tuštanj. Leta 1913 je zamenjal ostrežje na južnem delu gradu in škrlilj zamenjal z opečno kritino. Leta 1923 je preuredil kuhinjo. Kuhinja je imela do tedaj odprto ognjišče z visokim velbom. Pri prenovi so naredili nižji lesen strop, postavili velik štedilnik in napeljali vodo iz vodnjaka v kuhinjo.

Anton je v mladosti zbolel za vodenico, bolezen je iz leta v leto napredovala in v letu 1925 tudi dokončala njegovo življenje. Ob smrti je bil star 46 let, njegov najmlajši otrok Dominik pa le dva meseca.

Med ljudmi je bil priljubljen, kar izpričuje nagrobni napis: "Kjer kol si hodil, kjer si bil, povsod dobrote si delil, pogreša tvoja te družina in vsa Moravska te dolina." Ob smrti mu je na pogrebu zaigrala moravska godba, kar je bil njen prvi javni nastop.

Družina Antona Pirnata ok. 1919, od leve Izidor, Barbara, mama Frančiška, Miha, Helena, oče Anton, Jože in Lojze (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

Vsa skrb za veliko družino in grad sta bila odslej na ženi Frančiški. V veliko oporo ji je bilo to, da je bil najstarejši sin Miha star že 20 let. Frančiška je bila močna osebnost, znana kot radodarna mati, ki je vedno našla kruh za vsa lačna usta. Kruha ni manjkalo ne domačim in ne beračem, ki so se množično zadrževali na gradu. Najtežji trenutki so se zanj začeli z 2. svetovno vojno. Sinovi so bili v letih, ko so morali oditi v vojsko. V vojni je leta 1944 izgubila sina Franca, leta 1945 pa še najstarejšega sina Miha.

Kljub sodelovanju s partizani in dvema vojnima žrtvama Frančiški nova oblast ni prizanašala. Pozabili so na zasluge družine Pirnat za osvoboditev. Družina je morala sodelovati v obvezni oddaji, čeprav je bil pridelek slab. V letu 1948 je bila zaradi nepravčasne oddaje prašiča kaznovana. Pri 64 letih je morala hoditi v Domžale na prisilno delo. Hči Barbara se je ponudila, da bi opravila kazensko delo namesto ostarele matere, a ji oblast tega ni dovolila. Svojo odločitev je oblast utemeljila z besedami, da je ona zagrešila prekršek in bo tudi ona odslužila kazen. V istem letu so nacionalizirali posesti zaradi zemljiškega maksimuma. Odvzeli so ji vso obdelovalno zemljo, razen 10 hektarjev. K sreči pa so ji grad, v katerem so stanovali, pustili v lasti.

V letih 1951 in 1952 je v nesreči in zaradi bolezni izgubila še dva sinova. Frančiška je do pozne starosti sama skrbela za gospodinjstvo. Leta 1960 jo je zadela kap in nekaj dni za tem je umrla.

Tretja generacija rodbine Pirnat na gradu Tuštanj

Miha Pirnat (1906–1945)

Miha je obiskoval osnovno šolo v Moravčah. Zanimivo je, da so vsi Pirnatovi otroci obiskovali šolo v Moravčah in ne na Vrhpoljah. Oče ga je kmalu določil za svojega naslednika na kmetiji, zato ga je poslal v kmetijsko šolo na Grm pri Novem mestu, kjer se je naučil umnega kmetovanja. Po prihodu s šolanja je odšel služiti vojaščino, ki jo je po prezgodnji očetovi smrti predčasno prekinil. Kot najstarejši sin je moral poprijeti za vsako težaško delo. Kot najstarejši možki pri hiši pa tudi odrejati delo in umno gospodariti.

Prišla so leta, ko se je nameraval poročiti s Požarjevo z Vrhpolj. Namero je onemogočil začetek 2. svetovne vojne. Kmalu se je odločil za odhod v partizane. V maju 1942 so ga ujeli Nemci in ga odpeljali v zapor v Kamnik, nato pa v Begunje na Gorenjskem. Po treh mesecih so ga izpustili. Miha se je vrnil domov le za kratek čas, saj se je znova priključil partizanom. Njegovi soborci so večkrat povedali, da se je mnogokrat zavzel za katerega od domačinov, ki so ga partizani določili za usmrnitev. Z odločno besedo in ugledom je marsikateri umor preprečil. Bližal se je konec vojne. Bil je april v letu

1945, ko je potekala zadnja hajka na Moravškem. Miha so nedaleč od doma, nad vasjo Češnjice, v bunkerju zajeli domobranci in Nemci, ga zverinsko mučili in umorili.

Jože Pirnat (1908–1994)

Jože je bil rojen kot drugi otrok Antona in Frančiške. Po dveh letih šolanja v Moravčah ga je oče poslal v šolo v Ljubljano. Stanoval je pri sorodnikih na Viču. Kljub očetovi želji, da bi nadaljeval šolanje, se je po nekaj letih vrnil domov. Kmečko delo je Jožeta bolj veselilo kot učenje. Po odsluženem vojaškem roku se je vrnil domov na kmetijo in ji ostal zvest vse življenje. Ko se je pričela 2. svetovna vojna, je odšel v partizane. Tako kot brata Miha so tudi Jožeta ujeli nemški vojaki in ga odpeljali v begunjski zapor. Jožeta, prestrašenega zaradi zaslišanj in možnosti smrti, so po treh mesecih izpustili iz zapore. Znova se je vključil v partizansko vojsko in tako je dočakal konec vojne. Njegova najtežja preizkušnja je bila napad na bunker, v katerem je bil ubit brat Miha. Jožetu se je v zadnjem trenutku uspelo umakniti iz bunkerja in si tako rešiti življenje. Po vojni se je vrnil na svoj dom in poprijel za kmečko delo. Mati Frančiška in domači so ga pregovarjali, naj prevzame posest, a mu ni bilo do tega. Jože ni hotel prevzeti odgovornosti in teškega bremena, ki bi si ga z gospodarjenjem naložil. Raje je živel svobodno življenje brez obveznosti. Nikoli se ni poročil, zato je ostal doma za strica. Bil je strasten kadilec. Razvado je opustil v 60. letih, ko je doživel nesrečo. Nanj imamo lepe spomine tudi otroci četrte generacije. Stric Jože je bil del naše družine. Ob njem smo odrasčali. V dolgih zimskih večerih si je vzel čas za nas. Z nami se je rad poigral, nato pa pripovedoval stare zgodbe. Bil je živa enciklopedija Moravske doline. Ob nedeljah se je odpravil do bližnjih in daljnih znancev, vedno peš. V povojnem obdobju je bil prepoznaven še po nečem. V levem ušesu je, čeprav v tistem času to za moške ni bilo običajno, nosil uhan v obliki majhne zvezdice. Mnogi so ga poimenovali stric z uhanom. Doma smo ga otroci vedno klicali Tica. Ime mu je določila najstarejša Dominikova hči Marjanca, ko še ni znala izgovoriti besede stric. Na starost so mu moči pešale in v januarju leta 1994 je umrl.

Izidor Pirnat (1909–1952)

Izidor se je po osnovni šoli v Moravčah v Trzinu v mesariji Kmetič izučil za mesarja. Dela na kmetiji ni rad opravljal. Tudi do pravega mesarskega poklica mu ni bilo, bil pa je rojen za odkupovalca živine. Prepotoval je širšo regijo od Kamnika do Trojan in bil posrednik pri nakupu živine in konj. S posredovanjem se je ukvarjal že pred vojno. Med vojno je bil nekaj časa v partizanih, po vojni pa je z

delom nadaljeval. Bil je zelo zgovoren človek, rad je poklepetal o vsem, najbolj pa o poslu. Jeseni leta 1952 je doživel kolesarsko nesrečo v bližini doma in za posledicami je v bolnišnici po nekaj dnevih umrl.

Lojze Pirnat (1913–1951)

Lojze je že v rani mladosti pokazal svojo bistrost. Po nekaj letih šolanja v Moravčah je odšel v Ljubljano in tudi tam blestel v znanju. V tistem času je vojska nabirala nove gojence za študij častnika. Ker je bil študij brezplačen, je Lojzeta to vabilo premamilo. Odločil se je za študij za mornariškega častnika. Leta 1934 je odšel na pomorsko akademijo v Bakar pri Reki. Tu je živel v internatu. V začetku je imel domotožje, veliko si je dopisoval z domačimi in prijatelji. Mati mu je večkrat odpisala in pošiljala denar za lažje preživetje. Bivanjske razmere v internatu niso bile idealne, zato je leta 1938 zbolel za tuberkulozo. Po končanem študiju je postal mornariški častnik. Odšel je na zdravljenje in dobro okrevanje. Zaradi težav z zdravjem službe v vojni mornarici ni mogel dobiti, zato se je zaposlil na okrajnem uradu v Kranju. Lojze je bil v času, ko se je pričela vojna, v službi v Kranju na "Katastru", med vojno pa na "Landratu". Stanoval je pri družini Rus v Kranju. Med vojno je bil aktivist. Sodeloval je v operativni, zato je bil velikokrat na sestankih, kjer se je veliko kadilo. Po vojni je bil zaposlen v Kamniku na Okraju, a je že leta 1948 ponovno zbolel za tuberkulozo. Rad je zahajal v gore. Bil je malo šegavega značaja, zelo študiozen tip in kljub bolezni poln optimizma. Po vojni je veliko časa preživel v zdravilišču na Golniku, toda tuberkuloza je tako napredovala, da je za posledicami leta 1951 umrl.

Na pomorski akademiji se je dobro naučil nemškega jezika. Kot izobražencu pa mu ni bila tuja niti zgodovina, zato se je v poletnih mesecih, ko je prihajal na počitnice, z veliko vnemo lotil urejanja grajskega arhiva. Pričel je sistematsko popisovati knjige in jih tudi sam veliko dokupil. Urejal je listine in pisma. Prezgodnja smrt mu je preprečila, da bi to pomembno delo dokončal.

Barbara Pirnat (1914–2001)

Barbara se je rodila kot peti otrok v družini in hkrati kot prva deklica. Čeprav je bila dekle, se po moravškem začetnem šolanju podala v gospodinjsko in kmetijsko šolo v Malo Loko pri Trebnjem. Ob zgledu šolskih sester, ki so vodile ustanovo, je dobila mnogo znanja iz gospodinjstva in kmetijstva. Po tem šolanju se odpravila še v Dob h krojaču k Bedenšč, kjer se je izučila za šiviljo. Potem se je vrnila domov. Ni se poročila. Pomagala je na kmetiji, skrbela za vrt, sadni vrt in semena. Rada je obiskovala sorodnike, ki so živeli v Ljubljani. Večkrat je pri njih ostala po nekaj tednov. Tudi v kasnejšem

obdobju je vzdrževala stike s sorodniki in prijateljicami. Kipar Janez Pirnat jo je poimenoval kar z vzdevkom zunanji minister, nekateri pa so jo klicali kar zlata Barbka, ker je bila tako radodarna. Med drugim je prav ona v 70. letih prejšnjega stoletja navezala stik z zdajšnjim kardinalom dr. Francem Rodetom. Od takrat pa vse do danes se je prijateljstvo ohranilo. Kardinal Rode še vedno rad obišče grad Tuštanj in družino Pirnat. Barbara je dolga leta krasila cerkev na Hribcah in domačo kapelo. To ji je prinašalo posebno zadovoljstvo. Rada je zahajala k delavniškim in nedeljskim mašam.

Na svoj dom, zemljo in grad, je bila iskreno navezana. Živela je zanj. Bila je skrbni varuh, ki je v povojnem obdobju bdela nad tem, da se kateri od predmetov iz muzeja ne bi odtujil. V poznejših letih je rada popeljala naključne obiskovalce po muzeju. Dokler ljudi ni spoznala, je bila zadržana in previdna, potem pa se je razživela in postala pravi govoreči leksikon. Po letu 1990, ko se je pričela obnova grajske kapele in gradu, je spremljala obnovo z velikim veseljem. Še posebej je bila vesela praznovanja 500-letnice gradu in kulturnih večerov, ki so se pričeli odvijati po letu 1994. Do zadnjega je imela bister spomin, še v starost se je dobro znašla v Ljubljani. V gradu je veliko nepodpisanih fotografij, na katerih bi ona še prepoznala ljudi in dogodke, a se na žalost tega nismo lotili za časa njenega življenja. Imela pa je še en talent. Njena pisava je bila nekaj izrednega. Današnja mladina lahko samo občuduje natančnost in obliko Barbarine pisave. Leta 2001 je v 88. letu starosti umrla kot zadnja iz tretje generacije rodbine Pirnat.

Helena Pirnat, poročena Capuder (1917–1982)

Helena se je rodila kot šesti otrok v družini. Po končani moravški osnovni šoli je odšla v Ljubljano, kjer se je učila kuhanja in strežbe v gostilni Pri Šestic. Po vrnitvi domov je materi pomagala pri gospodinjstvu, skrbela za prašiče in imela merjasca za pripust. V letu 1954 se je poročila z Jožetom Capudrom iz Škocjana pri Dobu. V zakonu se jima je leta 1956 rodil sin Jože. Z možem sta obdelovala manjšo kmetijo. Helena je skrbela za gospodinjstvo, mož pa je za dodaten zaslužek hodil v službo v Toko Domžale. Mož je leta 1979 nenadoma umrl za posledicami kapi. Heleno je začela mučiti revma. S sinom sta nekaj let živela sama. Spomladi leta 1982 je tudi njo zadela kap in je umrla. Sin Jože si je ustvaril družino z Marijo Puhan in ima dva sinova, Gregorja in Miha.

Franc Pirnat (1919–1944)

Franc se je po končani osnovni šoli v Moravčah zaradi rodbinske tradicije in krepke postave odločil za poklic kovača. Te obrti se je izučil v Moravčah

pri Okleju. Starejši ljudje pravijo, da je bil zelo močan človek, saj se je pri kovanju konj prej oznožil konj kot pa on. V mladosti se je navdušil za glasbo predvsem zaradi prijateljstva s sosedom Slavkom Kokaljem. Pričel se je učiti igranja na trobento. V znanju je hitro napredoval, zato je kmalu postal član moravške godbe. Bil je prvi trobentač. Franc se je včlanil tudi v sokolsko društvo. Ko je ljubljanska godba leta 1939 gostovala na Češkem, so ga povabili medse. Igral je tudi citre, včasih pa se je usedel za domači klavikord in si zaigral kaj za dušo.

Ko je prišla druga svetovna vojna, so ga vpo-klicali v nemško vojsko. Med dopustom v letu 1943 se je odločil, da se bo pridružil partizanom. Odšel je na Dolenjsko, kjer je dobil partizansko ime Florjan. V letu 1944 se je za kratek čas oglasil doma in materi pripovedoval, da bo kmalu svoboda. Po vrnitvi na Dolenjsko ga je v bitki z Nemci zadela krogla in ga hudo ranila. S svojimi poslednjimi močmi je še zapel pesem "Bratje le k soncu, svobodi". Tako zelene svobode ni dočakal, saj je že naslednji dan za posledicami strelske rane umrl.

V Francetovem krepkem telesu se je skrivala mehka ustvarjalna duša, saj je poleg glasbe pisal tudi pesmi. Še med vojno je z ustvarjalno žilico pisal pesmi. Nekaj njegovih pesmi je še ohranjenih v rokopisu in čakajo na morebitno objavo.

Ljudmila Pirnat (1921–1975)

Ljudmila je bila ob smrti očeta Antona je bila Ljudmila stara štiri leta. Na željo stare mame iz Blagovice je šla za nekaj let živeti k njej. V Blagovici je pričela obiskovati osnovno šolo. Pri hiši so bili večinoma sami moški in z njimi je odrasčala. Tako se je navzela precej moških navad. Ko je doraščala, je rada opravljala moška dela. Še posebej ji je bilo ljubo "furanje" s konji.

Ko je končala osnovno šolo, jo je mati na pri-govarjanje starejše sestre Barbare poslala v šolo na Malo Loko pri Trebnjem. Upali so, da jo bodo šolske sestre malo prevzgojile, a posebnega uspeha šolanje ni prineslo. Po dveh letih se je vrnila domov. Z mladostno zagnanostjo je s še večjim veseljem "furala" s konji, pri čemer jo je večkrat namočil dež. Tega si ni jemala k srcu, kot tudi ni poslušala dobronamernih svaril. Kmalu pa so se pokazali prvi znaki revme. S to boleznijo je bila zaznamovana vse življenje. Sprva je pri hoji uporabljala bergle, nato pa se je večkrat po nekaj mesecev zdravila v zdravilišču Valdoltra. Bolezen je hitro napredovala in kmalu je bila nepokretna, prikovana na oskrbo v postelji. V veliko pomoč ji je bila sestra Barbara, ki ji je poleg vseh domačih največ stregla in ji krajšala dolge ure ležanja. V jeseni leta 1975 si je zlomila kolk in odšla na zdravljenje v bolnišnico. Tam je zbolela še za pljučnico in kmalu umrla. Bila je neporočena.

Pirnatovi fantje tik pred drugo svetovno vojno. Od leve: Franc, Izidor, Lojze, Jože, Dominik in Miha (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

*Pirnatova dekleta z mamo Frančiško tik pred drugo svetovno vojno.
Od leve: Ljudmila, Barbara, mama Frančiška, Anica in Helena (last: Peter Pirnat, Tuštanj).*

Anica Pirnat, poročena Jerman (1923–1999)

Anica je bila rojena kot zadnje dekle v družini. Rada se je učila, zato so jo po osnovni šoli poslali na šolanje v Ljubljano. Tu je stanovala v ženskem internatu pri uršulinkah, obiskovala je gimnazijo in nato končala šolanje za poštno uradnico.

Bila je brhko dekle, zato ji tudi snubcev ni manjkalo. Kot brata Franceta je tudi Anico navdihovala pesniška muza. Njene pesmi so ostale v rokopisu. Leta 1954 ali pa 1952 je spoznala Julijana Jermana iz Preserij pri Radomljah. Po poklicu je bil dipl. ing. metalurgije. Preskočila je iskrica ljubezni. Ker pa je Julijanu umrla mama in sta ostala sama z očetom, sta se z Anico v letu 1956 odločila za poroko. Z možem sta živela v Preserjah. Anica je ostala doma kot gospodinja in obenem stregla tastu, mož pa je hodil v službo v tovarno Helios. Njun zakon je bil brez otrok. Anica pa je s pravo materinsko ljubeznijo nečakom in nečakinjam izkazovala pozornost. Vsako zimo jim je napletla volnenih nogavic, vsak njen obisk je bil za otroke težko pričakovan in pravi praznik. Na starost je bolehal za osteoporozo. Po zlomu kolka je v marcu leta 1999 umrla.

Mož Julijan je ostal sam. Čeprav do tedaj ni bil vajen kuhinje, je z velikim trudom skrbel za gospodinjstvo. Ko je bil v pokoju, je z veseljem skrbel za vrt. Umrl je le tri leta kasneje kot žena. Julijan je avtor številnih fotografij s prireditv v okviru Grajskih kulturnih večerov. Njegov prispevek h kroniki fotografij iz življenja in dela gradu Tuštanj ima vidno mesto.

Dominik Pirnat (1925–1990)

Dominik se je rodil kot zadnji izmed 13 otrok. Ob očetovi smrti je bil star komaj 2 meseca, zato svojega očeta ni nikoli poznal. Mati Frančiška je ob smrti moža dejala: "Še vse bi bilo, ko ne bi bilo tega otroka, te uboge sirote." Ko je odrasel, je spremenila svoje mnenje. Odraščal je ob starejših bratih, še posebej je vzljubil 19 let starejšega Miha, ki mu je bil kot drugi oče. Rad pa je zahajal tudi k sosedu Šnajdarju, ki je bil krojač. Dominik si ga je izbral tudi za birmanskega botra. Domači so ga že v otroških letih za šalo klicali gospodar, čeprav takrat še nihče ni slutil, da se bo čez nekaj desetletij to tudi uresničilo.

Že v rani mladosti je izkusil grozote 2. svetovne vojne, ki mu je med drugim preprečila tudi šolanje. Komaj 17-letnega so ga Nemci leta 1943 odpeljali v Kamnik in nato v Begunje, kjer je bil po srečnem naključju izpuščen. A ta "svoboda" ni trajala dolgo, saj so ga pozimi leta 1945 znova zaprli v Begunjah, kjer je tudi dočkal svobodo. Po vojni je moral oditi še na služenje vojaškega roka. Miha, ki je bil predviden, da prevzame posest, je bil tik pred koncem vojne ubit, zato je mati Frančiška polagala vse upe na sina Dominika. Upala je, da bo on kot naslednik prevzel posest in tudi težko odgovornost rodbine Pirnat za ohranitev 450-letnega gradu kljub težkim gospodarskim in političnim razmeram povojnega časa. Po letu 1950 je bila lastnica gradu še mati, toda Dominik je že snoval načrte, kako bi posesti dal nov zagon. Grad je imel na severnem traktu

streho v zelo slabem stanju. Obilne snežne padavine v letu 1952 so streho tako poškodovale, da je bil primoran lotiti se obnove tega dela ostrešja. Čeprav so bila to težka leta, je v letu 1956 severna stran gradu dobila prenovljeno ostrešje. Z bratom Jožetom sta nasekala potrebno količino lesa, kupili so novo opečno kritino, nato pa se je začelo naporno iskanje mojstra, ki bi zmogel tako zahtevno delo. Prenova se je uspešno iztekla. Dominik pa je za "nagrado" moral državi plačati denarno kazen. Kazen so mu naložili z obrazložitvijo, da posekanega lesa ni obelil v gozdu. Iz dogodka je razvidno, kako nenaklonjeni časi so bili tedaj za obnovo gradu, za ohranjanje kulturne dediščine.

V tistem času se je veliko ukvarjal s sadjarstvom. V Žabnici na Gorenjskem je kupoval mlado sadno drevje in ga zasajal po domačih sadovnjakih. Veselje je imel tudi do dela na vrtu, kjer je preživel preostanek prostega časa.

V letu 1960 je umrla mama Frančiška in Dominik je postal lastnik in gospodar gradu Tuštanj. Kmalu si je poiskal dobro in skrbno ženo Ančko Klopčič (Uštinčeva iz Vrhpolje), ki je bila iz velike družine z 10 otroki, vajene trdega dela, saj je bila tudi Uštinčeva kmetija med največjimi v vasi. Mama Ančka je morala poprijeti za kmečko delo že med vojno, kajti vsi njeni bratje so morali oditi na vojsko. Že v mladosti je prepevala z lepim sopranom na koru vrhpoljske cerkve. Njeno petje je očeta Dominika tako prevzelo, da jo je poprosil za roko. Leta 1962 sta se poročila. To za Ančko ni bila lahka odločitev. S poroko je prevzela veliko odgovornost, a je verjela, da bo s pridnostjo in delavnostjo zmogla. V jeseni se jima je rodila najstarejša hči Marjanca, leta 1965 sin Janez, leta 1968 sin Peter in leta 1970 še hči Anica.

Časi za kmetovanje so bili težki. Z veliko truda in ročnega dela se je dalo preživeti. Na kmetiji v gradu je v tistem času poleg domačih živel še zadnji hlapec Valentin Močnik, ki je skrbel za živino. Valentin je umrl leta 1965.

Otroci smo ob delu na kmetiji in obiskovanju šole počasi odrasčali. Živeti v gradu v tistem času ni bilo nobeno razkošje, prej obratno. Naša družina se je stiskala v eni sobi na drugem koncu gradu, kot je bila kuhinja. Vsakodnevno jutranje tekanje po odprtem arkadnem hodniku je bilo pravo jutranje bujenje, preden smo otroci pritekli do kuhinje. Kuhinja, ki jo je ogreval velik star štedilnik, in soba s krušno pečjo sta bila edina ogrevana prostora v gradu.

Oče Dominik je v 70 letih najprej sezidal svinjake in posodobil hlev. Nato se je lotil obnove kozolcev, ki so bili v tistem času še kako potrebni za umno kmetovanje. Leta 1975 je kupil prvi traktor. Veselja do vožnje ni nikoli imel, zato se je traktorske vožnje lotila mama Ančka. V letu 1977 pa je kupil še nov avto znamke Renault 4. Za volan je

morala poprijeti mama Ančka, ki je opravila tudi šoferski izpit.

Oče Dominik je našel čas za družbeno življenje. V 70 letih prejšnjega stoletja je bil več let član Sveta krajevne skupnosti Vrhpolje. Sodeloval je pri izgradnji novega vodovodnega in električnega omrežja. Bil je ugleden član v odboru za kmetijstvo v tedanji občini Domžale.

Posebno veselje so mu predstavljale čebele. Od zgodnje mladosti je skrbel za tradicijo čebelarstva na gradu, s katero je pričel že Luka. Ščebelarstvom je uspešno nadaljeval vse do smrti. Bil je ustanovni član čebelarskega društva Moravče. Na grajskem dvorišču so čebelarji v 70. letih večkrat priredili čebelarski tabor. Za zasluge v čebelarstvu je prejel državno odlikovanje Antona Janše. Večkrat pa je rad odpotoval na kakšen izlet po domovini in tujini.

Tudi grad bi rad pričel obnavljati. Posebej so bile v zaskrbljujočem stanju arkade gradu in grajska kapela. Sredstev za obnovo ni imel. S strani države in tedanje Občine Domžale pa so prihajale takšne ponudbe, na katere pod nobenim pogojem ni mogel pristati. Večkrat je rekel: "Ne bi ne pil ne jedel in grad bi zapravljal, dal bi ga v tuje roke." Edina stvar, ki jo je prejel za zasluge pri ohranjanju kulturne dediščine, je bila podelitev zlate Kersnikove plakete Občine Domžale. Oče Dominik si je želel na starost bolj umirjenega življenja. Načrtoval je, da bosta z ženo Ančko še kam popotovala. V letu 1990 smo pripravljali praznovanje 500-letnice gradu, a usoda je bila drugačna. V komaj 65. letu starosti ga je zadela kap in 28. aprila 1990 je umrl.

Največja odgovornost za ohranitev gradu ob smrti očeta Dominika je bila na ramenih mame Ančke. Skupaj z otroki je posest in grad popeljala v nove čase, v čase do današnjih dni.

Četrta generacija rodbine Pirnat na gradu Tuštanj

Marjanca Pirnat, poročena Urbanija (1962)

Marjanci je bil v osnovni šoli, ki jo je obiskovala v Moravčah, najlepše pri matematiki. Šolanje je nadaljevala na Srednji ekonomski šoli v Domžalah. Diplomirala je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in se leta 1988 poročila z Vitom Urbanijo. Njuni otroci so: Anja (1990), Vid (1994) in Petra (1999). Marjanca z družino živi v Moravčah, kjer je zaposlena na Občini kot vodja računovodstva.¹

¹ Članek je lektorirala Bernarda Mal, prof. slovenščine, Peče 3a, SI-1251 Moravče.

Pirnatovi v 80. letih 20. stoletja, od leve: Peter, Marjanca, oče Dominik, mama Ana, Anica in Janez (last: Peter Pirnat, Tuštanj).

Janez Pirnat (1965)

Janez je končal šolanje na kmetijski šoli v Šentjurju pri Celju. Po očetovi smrti je prevzel kmetijo. Zgradil je nov sodoben hlev. V zadnjem obdobju je veliko vložil v obnovo in posodobitev kmetijske mehanizacije, kar mu je narekovalo povečanje staleža živine s 25 na skoraj 100 glav. Leta 1996 se je poročil s Pavlo Ribič iz Prekra. Imata štiri sinove: Matjaža (1996), Luka (1998), Miha (2000) in Janeza (2003).

Peter Pirnat (1968)

Končal je študij strojništva. Njegova velika ljubezen do glasbe ga je popeljala še na Akademijo za glasbo v Ljubljani, kjer je končal študij solopetja. Po očetovi smrti je podedoval grad, ki ga z veliko spretnosti in dokajšno mero lastnih sredstev leto za letom obnavlja. Zaposlen je v Slovenskem komornem zboru, poje na vrhpoljskem koru in je umetniški vodja Grajskega okteta. Leta 2004 je postal vitez božjega groba. Leta 2005 se je poročil s Petro Oeser iz Ljubljane. Leta 2006 se jima je rodil sin Domen, leta 2008 pa sin Simon.

Anica Pirnat, poročena Kos (1970)

Najmlajša hči Anica je končala višjo medicinsko

šolo. Ima poseben talent za urejanje cvetja in aranžmajev. Leta 1996 se je poročila s Silvom Kosom. Z družino živi v Pečah. Imata tri otroke: Katjo (1996), Alenko (1998) in Žiga (2001). Zaposlena je na otorinolaringološki kliniki v Ljubljani kot inštrumentarka.

Zaključek

Praznovanje 500-letnice gradu smo predstavili na leto 1994, ko so se že kazali prvi sadovi obnove. V celoti je bila obnovljena grajska kapela, ki jo je ob tej priložnosti blagoslovil škof Alojz Uran. Od tega leta dalje pa je zaživel tudi grajski atrij, saj se vsako leto v poletnih mesecih zvrstijo razne kulturne prireditve.

V gradu sta leta 2003 znova zapela nova zvonova, ki jih je posvetil takratni ljubljanski nadškof Franc Rode. Slovesno je bilo tudi na veliki šmaren leta 2006, ko je v gradu maševal kardinal Franc Rode in krstil Petrovega prvorojenca Domna Petra.

Grad je od leta 2003 tudi lokacija za sklepanje civilnih porok. Skupaj z Občino Moravče so uredili lepo poročno dvorano, ki hkrati služi še za druga protokolarna srečanja. Grad tudi s to dejavnostjo znova dobiva svoj pomen v okolju, vanj se vrača življenje in odpirajo se vrata. Tako se veličastna kulturna dediščina ohranja za prihodnje rodove.

ZUSAMMENFASSUNG

Die Familie Pirnat auf Schloss Tuffstein (Tuštanj)

Die Geschichte der Familie Pirnat auf Schloss Tuffstein (Tuštanj) beginnt mit dem Jahr 1854, als der Schlossgärtner Luka Pirnat aus Krtina Maximiliana Scaria heiratete, die letzte Vertreterin der Familie Scaria. Maximiliana, die 15 Jahre älter als Luka war, starb nach 19 Jahren Ehe ohne Kinder. Alleinerbe wurde also ihr Gatte Luka Pirnat, der im Jahr 1873 zum zweiten Mal heiratete, und zwar eine Ana Resnik aus Gaberje ob Blagovica. In der Ehe wurden 6 Kinder geboren: Maks, Helena, Anton, Matilda, Roza und Janko. Am bekanntesten ist Maks, der das Studium der Slawistik abschloss und Professor an der Realschule in Idria (Idrija) wurde. Das Anwesen wurde später von Anton übernommen, während der jüngste Sohn Janko nach Amerika auswanderte.

Nach Lukas Tod wurde das Anwesen von seiner Frau Ana übernommen. Im Jahr 1905 übertrug sie es dem Sohn Anton, der im selben Jahr Frančiška Ovca aus Blagovica heiratete. In der Ehe wurden 10 Kinder geboren: Miha (fiel 1945 als Partisan), Jože, Izidor, Lojze (absolvierte die Marineakademie), Barbara, Helena (verh. Capuder), Franc (fiel im Zweiten Weltkrieg), Ljudmila, Anica (verh. Jerman) und Dominik. Nach Antons Tod leitete seine Frau Frančiška von 1925 bis 1960 das Anwesen, von 1960 bis 1990 ihr Sohn Dominik, der seit 1962 mit Ana Klopčič aus Vrhopolje verheiratet war. Ihre Kinder sind Marjanca (verh. mit Vito Urbanija), Janez (verh. mit Pavla Ribič), Peter und Anica (verh. mit Silvo Kos). Das Schloss befand sich seit dem Tod des Vaters Dominik im Besitz von Peter und Ana Pirnat, das Anwesen aber im Besitz von Janez Pirnat. Peter heiratete 2005 Petra Oeser. Sie haben zwei Kinder: Domen und Simon.

Der Familie Pirnat gelang es, das Schloss während der 150-jährigen Bewirtschaftung bis heute zu erhalten. Nach einer gründlichen Erneuerung kehrt das Leben wieder ins Schloss zurück.